

จากกลุ่มโรงเรียน...เปลี่ยนเป็นศูนย์ส่งเสริมประสิทธิภาพโรงเรียน
(School Performance Center: SP Center)...

ดร.อาดุลย์ พรมแสง

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

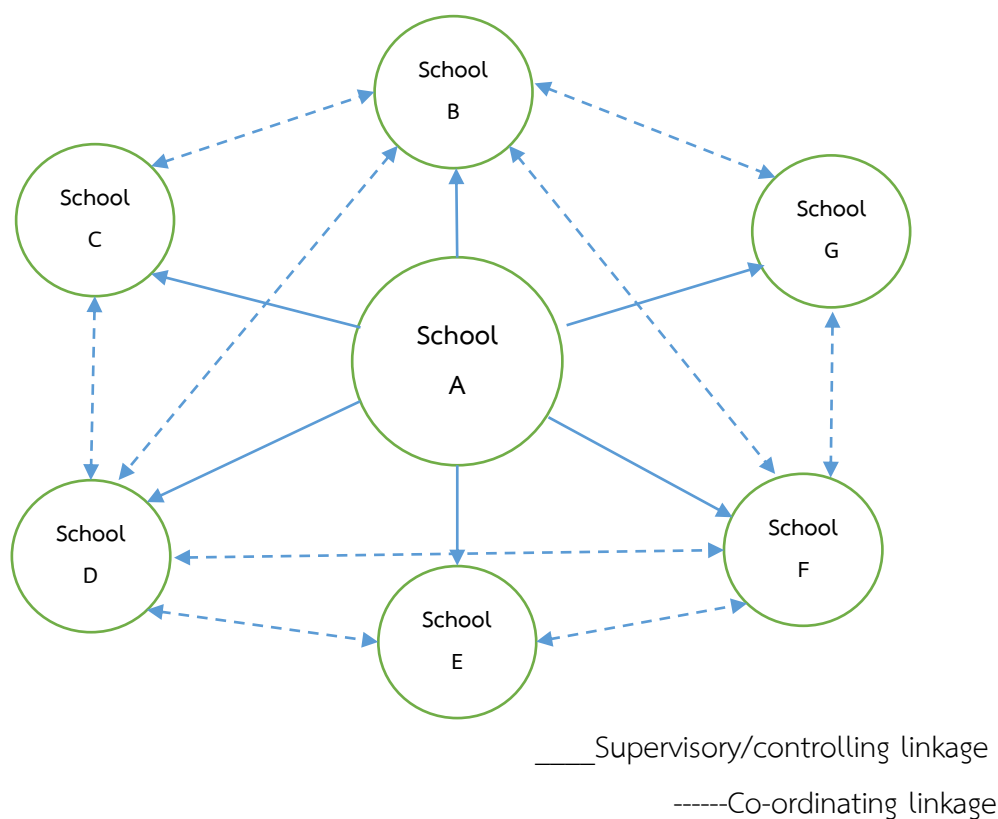
การจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 มาตรา 37 ให้มีสำนักงานเขตพื้นที่ เพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 36 และให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษาและพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการ และจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา รับผิดชอบในการพิจารณาแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 11-12)

การมีโครงสร้างใหม่ในส่วนของภูมิภาคทำให้เกิดปัญหาในการบริหารงานระหว่างเขตพื้นที่การศึกษากับสถานศึกษาในสังกัด เหตุเพราะไม่มีหน่วยงานในระดับอำเภอเหมือนก่อน และระเบียบของกลุ่มโรงเรียนที่ใช้เมื่อปี พ.ศ.2543 ถูกยกเลิกไปด้วยผลของกฎหมายใหม่ ทำให้เขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 183 เขต พยายามค้นคิดดัดแปลงรูปแบบกระบวนการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนขึ้นมาใหม่เพื่อเป็นตัวกลางในการประสานงาน ลดช่องว่างในการบริหาร แก้ไขความห่างไกลระหว่างโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อพิจารณาดูแล้วจะพบว่าในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดวางรูปแบบโครงสร้าง กระบวนการบริหาร บทบาทหน้าที่ ภารกิจของกลุ่มโรงเรียนไว้แตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพภูมิศาสตร์ บริบททางการศึกษา นโยบายของผู้บริหารสำนักงานเขต และปัจจัยอื่นๆอีกหลายประการ (นพปฎล บุญพงษ์, 2560, หน้า 16)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ได้จัดตั้งกลุ่มโรงเรียน ประกาศ ณ วันที่ 30 กันยายน 2555 จำนวน 14 กลุ่ม ประกอบด้วยโรงเรียนแต่ละกลุ่มจำนวนไม่ต่ำกว่า 5 โรงเรียนแต่ไม่เกิน 12 โรงเรียน โดยคำนึงถึงสถานที่ตั้งใกล้เคียง การคมนาคมตามสภาพภูมิศาสตร์ เขตปกครองท้องที่ และความเหมาะสมอื่นในการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2, 2555, หน้า 2) จากการดำเนินงานระยะเวลา 5-6 ปี ในด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ปัญหาที่พบ ได้แก่ 1) การได้เปรียบเสียเปรียบ เนื่องจาก กลุ่มโรงเรียนมีจำนวนครู จำนวน

นักเรียน ในแต่ละกลุ่มแตกต่างกันมาก 2) การแบ่งกลุ่มไม่ได้ใช้ตำบลเป็นฐาน และ 3) กลุ่มโรงเรียน บางกลุ่มการคมนาคมไม่สะดวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร ทรงศรี (2558, หน้า 92) ที่ได้ ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พบปัญหาในกลุ่มโรงเรียน ได้แก่ จำนวนโรงเรียนในกลุ่มมีมากเกินไปและห่างไกลกัน จากปัญหาดังกล่าว มอบนโยบายให้กลุ่มอำนวยการซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน ดำเนินการสังเคราะห์ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่อง การบริหารเครือข่าย/รูปแบบการบริหารเครือข่าย จำนวน 20 เพื่อนำผลการวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการบริหารจัดการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานจัดตั้งกลุ่มประสานราชการใหม่ พร้อมทั้งนำปัญหาที่พบในกลุ่มโรงเรียนเดิมมาประกอบการ พิจารณา

เบรย์ (Bray, 1987, p.8 อ้างถึงใน วิเชียร ทรงศรี, 2558, หน้า 94) กล่าวว่า กลุ่มโรงเรียน หมายถึง การรวมกลุ่มกันของโรงเรียนหลายๆโรงเรียนเพื่อการบริหารจัดการโดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน กลุ่มโรงเรียนในภาษาลาติน ใช้คำว่า Nucleos ชื่ออื่นที่ใช้กันเช่น โซน (Zones) เครือข่ายการเรียนรู้ (School Learning Cells) รูปแบบเครือข่ายหรือกลุ่มโรงเรียนที่ใช้กันทั่วไป มีลักษณะดังแผนภูมิที่ 1



แผนภูมิที่ 1 A Common School Cluster Model

ที่มา: (Bray, 1987, p.8 อ้างถึงใน วิเชียร ทรงศรี, 2558, หน้า 94)

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุนาถ ชื่นจิตร (2558, หน้า 46) เรื่อง การพัฒนารูปแบบ การบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ที่กล่าวว่า กลุ่มโรงเรียนมีลักษณะเป็นเครือข่ายย่อย (Sub Network) ควรมีพื้นที่ใกล้เคียงกัน ตั้งอยู่ตำบล เดียวกัน เป็นกลุ่มที่ตั้งขึ้นเพื่อการศึกษาและจัดกิจกรรมภายในกลุ่มร่วมกัน คำนึงถึงสภาพภูมิศาสตร์ การคมนาคม และความสามารถช่วยเหลือในการจัดการศึกษา

จากการสังเคราะห์งานวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จึงได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนใหม่โดยใช้ชื่อว่า ศูนย์ส่งเสริมประสิทธิภาพโรงเรียน (School Performance Center : SP Center) จำนวน 11 ศูนย์ ประกาศ ณ วันที่ 12 พฤศจิกายน 2561 โดยคำนึงถึง 1) จำนวนครู และจำนวนนักเรียนในศูนย์ ส่งเสริมประสิทธิภาพโรงเรียนแต่ละศูนย์ใกล้เคียงกัน 2) ใช้ตำบลเป็นฐาน 3) การคมนาคมติดต่อใน ศูนย์ส่งเสริมประสิทธิภาพโรงเรียนสะดวก และ 4) ความเหมาะสมอื่น ๆ ให้ใกล้เคียงกัน เกิดประโยชน์ ในการบริหารจัดการงาน 4 ด้านของโรงเรียนให้คล่องตัว เข้มแข็ง เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน พึ่งพาอาศัย และเกื้อหนุนกัน เพื่อให้ศูนย์ส่งเสริมประสิทธิภาพโรงเรียน (School Performance Center : SP Center) มีประโยชน์สูงสุด และมีพลังอย่างสร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546**. กรุงเทพฯ: องค์กรรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- นพปฎล บุญพงษ์. (2560). การนำเสนอรูปแบบการบริหารเครือข่ายสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. **วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร, 19(1)**, 15-21.
- วิเชียร ทรงศรี. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา. ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2. (2555). **ระเบียบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ว่าด้วยการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2555**. (เอกสารอัดสำเนา).
- _____. (2561). **ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมประสิทธิภาพโรงเรียน (School Performance Center : SP Center)**. (เอกสารอัดสำเนา).
- อนุนาถ ชื่นจิตร์. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.